

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs Commissie Wetsvoorstellen

Ministerie van Financiën en
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ingediend op <https://www.internetconsultatie.nl/ubotrust>

Amsterdam, 14 mei 2020

Betreft: Reactie van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op de internetconsultatie Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies

Geachte dames en heren,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) waardeert het dat de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies (hierna: het consultatievoorstel) in consultatie is gebracht¹ en biedt u hierbij graag enkele relevante overwegingen.

1. Openbaarheid van het register

Hoewel het consultatievoorstel in de basis dicht bij de voorgeschreven minimale implementatie blijft van een registratie van uiteindelijk belanghebbenden van trusts en andere soorten juridische constructies (hierna: UBO-register voor trust(achtigen)), gaat het op een essentieel punt verder dan vereist. De gewijzigde vierde antiwitwasrichtlijn (hierna: de richtlijn)² eist met betrekking tot de registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (hierna: UBO-registratie voor vennootschappen) dat deze (deels) toegankelijk is voor elk lid van de bevolking. De richtlijn eist niet dat het UBO-register voor

¹ <https://www.internetconsultatie.nl/ubotrust>.

² Richtlijn (EU) 2015/849 van 20 mei 2015 zoals gewijzigd door Richtlijn (EU) 2018/843 van 30 mei 2018.

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat.

trusts(achtigen) voor eenieder (deels) toegankelijk is. Toch wordt met het consultatievoorstel een UBO-register voor trust(achtigen) voorgesteld dat voor eenieder (deels) toegankelijk is.

Als motivering voor de openbaarheid van het register geeft de minister aan dat daardoor onderzoek van informatie door de maatschappij mogelijk is - o.a. door de pers of een maatschappelijke organisatie - en de openbaarheid bijdraagt aan het vertrouwen in de integriteit van het financiële stelsel. De Orde uit haar twijfels of dit inderdaad bijdraagt aan genoemd vertrouwen. Te vergaande transparantievoorschriften kunnen een averechts effect hebben en vertrouwen eerder doen afnemen.³ Daarnaast kan het doel van de registratie wellicht reeds voldoende effectief worden bereikt als het register besloten is. Besloten wil in dit geval zeggen dat het - in lijn met de vereiste minimumimplementatie van de richtlijn - toegankelijk is voor 4 categorieën verzoekers:

1. FIU en bevoegde autoriteiten,
2. poortwachters,
3. elke natuurlijke persoon of rechtspersoon met een legitiem belang en
4. elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een schriftelijk verzoek indient met betrekking tot de trust of soortgelijke constructie die een zeggenschapsdeelneming heeft in een andere dan de in artikel 30 lid 1 van de richtlijn bedoelde vennootschap of andere juridische entiteit, hetzij door rechtstreekse of indirecte eigendom, met inbegrip van toonderaandelen, hetzij via andere middelen.

In dit verband merkt de minister op dat, als het register besloten wordt, bij elk verzoek tot toegang beoordeeld moet worden of en zo ja tot welke van de vier categorieën de verzoeker behoort. De Orde is van mening dat de verzoeker dit gedocumenteerd zou moeten aangeven, zodat deze beoordeling eenvoudig te maken is. Bovendien zou voor de FIU en overige bevoegde autoriteiten rechtstreekse toegang mogelijk gemaakt kunnen worden. Ook voor gereguleerde poortwachters als notarissen, banken en verzekeraars zou een direct en beveiligd kanaal kunnen worden opgezet. Daarnaast wijst de Orde er op dat trust(achtigen) een in omvang beperkte categorie is. De Orde meent mede daarom dat het praktische probleem van de beoordeling wie toegang te geven geen voldoende onderbouwing is voor een keuze die een behoorlijke impact op de privacy van de betrokkenen heeft. Als een andere reden voor openbaarheid geeft de minister aan dat zoveel mogelijk aangesloten is bij de UBO-registratie voor vennootschappen. Het UBO-register voor trust(achtigen) wordt echter een op zichzelf staand register en zal - anders dan de UBO-registratie voor vennootschappen - geen onderdeel uitmaken van het handelsregister. Daarnaast vereist de EU-regelgever geen openbaarheid van het UBO-register voor trust(achtigen), zoals bij de UBO-registratie voor vennootschappen. Vanwege deze belangrijke verschillen bieden de argumenten in de ogen van de Orde geen overtuigende motivering voor de keuze voor openbaarheid.

³ J.B.S. Hijink, 'Vertrouwen en transparantie' (Ondernemingsrecht 2019/35).

Voorts voldoet deze argumentatie niet aan de vereiste toetsing aan het recht op privacy zoals vastgelegd in onder andere de Algemene Verordening Gegevensbescherming⁴ en artikel 8 EVRM. In paragraaf 6 van de concept memorie van toelichting (hierna: MvT) is aangegeven dat een gegevensbeschermingseffectbeoordeling is uitgevoerd en de daarin gemaakte belangenafweging is verwerkt in de rest van de paragraaf. De Orde leest evenwel nergens afwegingen ter zake van het onverplicht openbaar toegankelijk maken van een deel van de UBO-gegevens. Wel is aangegeven dat aanvullende UBO-informatie alleen toegankelijk is voor de bevoegde autoriteiten en de FIU-Nederland *‘nu het hier gegevens betreft waarvan openbare verspreiding bepaalde risico’s, bijvoorbeeld van identiteitsfraude, ontvoering of intimidatie, met zich kan brengen.’* De bevoegde autoriteiten en de FIU-Nederland hebben toegang tot deze gegevens omdat *‘deze gegevens noodzakelijk zijn voor hun werkzaamheden in het kader van opsporing en vervolging van strafbare feiten en het houden van toezicht, alsmede op grond van de eisen die de vierde anti-witwasrichtlijn aan bevoegde autoriteiten en de FIU-Nederland stelt’* en voor hun geldt bovendien een geheimhoudingsplicht die de privacy van betrokkenen waarborgt. Een dergelijke toelichting waarom basis UBO-informatie toegankelijk moet zijn voor iedereen en of dit effectief bijdraagt aan de doelstelling van het UBO-register voor trust(achtigen) ontbreekt.

De Orde geeft in overweging om de openbaarheid van het UBO-register voor trust(achtigen) (opnieuw) te toetsen aan het recht op privacy en een besloten variant hiervan - passend binnen de voorgeschreven kaders van de richtlijn - te heroverwegen. In dit verband verwijst de Orde ook naar haar commentaar bij de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen.⁵ Daarnaast dringt de Orde erop aan om deze (her)overwegingen toe te voegen aan de MvT bij de indiening van het uiteindelijke wetsvoorstel.

2. Afzonderlijk register

De minister geeft in de concept MvT (paragraaf 7 en in de artikelsgewijze toelichting onder artikel 4) aan dat het UBO-register voor trust(achtigen) een separaat register wordt, niet zijnde een basisregister, waarin geen authentieke gegevens zullen worden opgenomen. Het register zal dus geen deel uitmaken van het handelsregister, in tegenstelling tot de UBO-registratie voor vennootschappen. Kan de minister nader toelichten waarom hiervoor een afzonderlijk register vereist is?

⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

⁵ Met name paragraaf 1 van het NOB-commentaar;
https://www.nob.net/sites/default/files/content/article/uploads/nob-commentaar_implementatiewetsvoorstel_ubo-registratie.pdf.

3. FGR als soortgelijke juridische constructie

Op grond van artikel 2 lid 3 van het consultatievoorstel wordt onder een soortgelijke juridische constructie (die met een trust wordt gelijkgesteld) in ieder geval verstaan een fonds voor gemene rekening (zowel de besloten als de open variant; hierna: FGR). Nederland heeft het FGR bij de Europese Commissie gemeld als een ‘soortgelijke juridische constructie’. Het FGR is dientengevolge opgenomen in de geconsolideerde lijst, bedoeld in artikel 31 lid 10 van de richtlijn. Op grond van artikel 31 van de richtlijn betreft deze lijst juridische constructies die door het recht van de betreffende lidstaat worden beheerst. Betekent het voorgaande dat, bijvoorbeeld met oog op opname in UBO-registers van andere EU-lidstaten, onder de richtlijn alleen een door Nederlands recht beheerst FGR kwalificeert als een soortgelijke juridische constructie?

In artikel 2 lid 3 van het consultatievoorstel zelf wordt geen onderscheid gemaakt naar het recht waardoor een FGR(achtige) wordt beheerst. Betekent dit, in verbinding met artikel 3 van het consultatievoorstel, dat ook de UBO’s van buitenlandse FGR-achtigen onder omstandigheden in het Nederlandse UBO-register voor trust(achtigen) worden geregistreerd, bijvoorbeeld als de ‘trustee’ van een dergelijke FGR-achtige in Nederland is gevestigd en de FGR-achtige niet in een ander Europees UBO-register is geregistreerd? Hoe verhoudt zich dit tot de definitie van soortgelijke juridische constructies in de richtlijn, zoals hiervoor omschreven?

Het tweede lid van artikel 2 van het consultatievoorstel bepaalt dat onder een ‘trustee’ tevens wordt verstaan degene die in een soortgelijke juridische constructie een vergelijkbare positie heeft als een trustee in een trust. Uit artikel 3 lid 1 aanhef en onderdeel e van het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 volgt dat de volgende categorieën personen in ieder geval moeten worden aangemerkt als uiteindelijk belanghebbenden van een trust:

- i. de oprichter(s) van de trust;
- ii. de trustee(s) van de trust;
- iii. de protector(s) van de trust, voor zover van toepassing;
- iv. de begunstigden van de trust, of voor zover de afzonderlijke personen die de begunstigden zijn van de trust niet kunnen worden bepaald, de groep van personen in wier belang de trust hoofdzakelijk is opgericht of werkzaam is; en
- v. elke andere natuurlijke persoon die door directe of indirecte eigendom of via andere middelen uiteindelijke zeggenschap over de trust uitoefent.

Uit de zinsnede ‘in ieder geval’ blijkt dat het niet om een limitatieve opsomming gaat. Welke andere UBO’s kunnen er zijn die niet onder deze brede definitie vallen? De Orde meent, mede gezien de toepasselijke sancties, dat deze uitbreiding een vage norm tot gevolg heeft die voor de normadressaten tot grote onzekerheid kan leiden.

Artikel 3 lid 5 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 bepaalt ten slotte dat de UBO van een soortgelijke juridische constructie op een vergelijkbare wijze moet worden vastgesteld als de UBO van een trust. De Orde voorziet dat het in de praktijk in voorkomende gevallen lastig zal zijn om de UBO's van een FGR te bepalen, zeker nu het bij de UBO-definitie voor een trust en soortgelijke juridische constructie niet om een limitatieve opsomming gaat. In de concept-MvT wordt daar helaas niet verder op ingegaan. Nu voor de Nederlandse situatie dit een kern van het UBO-register voor trusts(achtigen) vormt, heeft de praktijk behoefte aan handvatten om de UBO's van een FGR te bepalen. Ten aanzien van de UBO-bepaling voor de UBO-registratie voor vennootschappen heeft het kabinet aangegeven meerwaarde te zien van casuïstiek in dit verband en dat het met de Kamer van Koophandel zal overleggen *'in hoeverre casuïstiek onderdeel kan vormen van de gerichte communicatie aan juridische entiteiten.'* Daar zou de praktijk naar de inschatting van de Orde zeer mee geholpen zijn. Daarom het verzoek om deze casuïstiek voor beide typen UBO-registraties te ontsluiten voor de praktijk, als onderdeel van voorlichting vanuit de Kamer van Koophandel. De Orde biedt overigens graag haar hulp aan voor de totstandkoming hiervan.

4. Entiteiten als UBO's van een trust(achtige)

Verskillende categorieën personen worden in ieder geval aangemerkt als uiteindelijk belanghebbenden van een trust(achtige). Uit artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 volgt dat het hierbij bijvoorbeeld gaat om de oprichter(s), trustee(s) en begunstigden van een trust(achtige).

In de praktijk worden dergelijke rollen ook wel vervuld door rechtspersonen, andere juridische entiteiten of trust(achtigen). Zo wordt de rol van trustee regelmatig vervuld door een zakelijke dienstverlener. Trust(achtigen) worden soms ook ingesteld door rechtspersonen of andere juridische entiteiten en dergelijke personen kunnen ook als begunstigde kwalificeren. Voor deze situaties komt de vraag op wie als UBO('s) moet(en) worden opgegeven. Dat kan niet die entiteit zijn, omdat alleen een natuurlijk persoon UBO kan zijn. Moet in dit geval het 'hoger leidinggevend personeel' van de desbetreffende entiteit als UBO worden opgegeven of moeten dit de werknemers zijn met enige mate van betrokkenheid bij het vervullen van de trustee-functie? In het laatste geval kan het om veel personen gaan, met de nodige extra administratieve lasten, waarbij het de vraag is of dat brede inzicht daadwerkelijk bijdraagt aan het doel van de registratie.

5. Begunstigden als UBO's van een trust(achtige)

Uit artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 volgt dat ook de begunstigden van een trust(achtige) als UBO's van de trust(achtige) kwalificeren. Ingeval de afzonderlijke personen die de begunstigden zijn, niet kunnen worden bepaald, wordt de groep van personen in wier belang de trust(achtige) hoofdzakelijk is opgericht of werkzaam is, als UBO gekwalificeerd. In

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat.

tegenstelling tot de UBO-registratie voor vennootschappen wordt voor de registratie als UBO in het UBO-register voor trust(achtigen) geen indicatieve ondergrens van een belang van meer dan 25 procent gehanteerd.

Doordat Nederland het FGR aanmerkt als een met een trust gelijk te stellen juridische constructie, kunnen in de praktijk complicaties opkomen bij de registratie van de 'begunstigden' van FGR(achtigen) als UBO. Zo kunnen grotere fondsen bijvoorbeeld (tien)duizenden 'begunstigden' hebben. Deze begunstigden zijn in de meeste gevallen bekend, zodat, althans in theorie, van elk van die begunstigden de UBO-gegevens zouden kunnen worden geregistreerd. Doordat de begunstigden van sommige van deze fondsen van dag tot dag kunnen wijzigen, zouden fondsbeheerders de (onmogelijke) opgave krijgen om van al deze begunstigden de gegevens actueel te houden. Daarbij komt dat de rol van begunstigde ook kan worden vervuld door entiteiten (zie paragraaf 4). De aanvullende vraag komt op of fondsbeheerders voor al deze begunstigden dient na te gaan welke natuurlijke personen geregistreerd dienen te worden.

De Orde geeft in overweging om in het wetsvoorstel hieraan tegemoet te komen, bijvoorbeeld door trusts en FGR(achtigen) met een bepaald minimumaantal begunstigden toe te staan om bij registratie van de begunstigden te volstaan met een vermelding van de groep personen in wier belang de trust of FGR(achtige) werkzaam is.

6. Aard en omvang van het gehouden economische belang in een trust(achtige)

Uit het consultatievoorstel volgt dat ter zake van elke UBO van een trust(achtige) onder meer de 'aard en omvang van het door de UBO gehouden economische belang' in het register worden opgenomen. Uit de concept-MvT volgt dat het in dit verband ook kan gaan om een belang in de vorm van zeggenschap. De omvang van een economisch belang zal worden geduid aan de hand van bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen klassen.

Op grond van artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 worden bepaalde groepen personen in ieder geval als UBO's van een trust(achtige) aangemerkt. Zo worden onder meer de insteller(s) en trustee(s) als UBO's aangemerkt. Deze personen hoeven echter geen zeggenschap of economisch belang in het trustvermogen te houden. Hoe wordt voor dergelijke personen de aard en omvang van het economische belang geregistreerd? Wordt voor raadplegers van het UBO-register voor trust(achtigen) duidelijk kenbaar dat deze personen uitsluitend in hun hoedanigheid van insteller(s) of trustee(s) zijn geregistreerd?

Hiernaast komt het bij trust(achtigen) veelvuldig voor dat een persoon weliswaar een van de begunstigden van het trustvermogen is, maar dat naast hem andere personen eveneens begunstigde zijn of kunnen zijn. De begunstigde heeft geen vaste aanspraak (fixed interest) op het trustvermogen en het is vaak niet bekend of en welk deel van het trustvermogen uiteindelijk

aan hem toe zal komen. Aan de trustee komt in deze gevallen vaak discretionaire bevoegdheid toe, die ertoe kan leiden dat een persoon, ook al is hij begunstigde van de trust(achtige), nooit enige uitkering uit de trust ontvangt. Kan worden aangegeven of een dergelijk persoon kwalificeert als UBO en, zo ja, hoe in deze gevallen de aard en omvang van het economische belang van deze begunstigde(n) moet worden bepaald?

Daarnaast kan sprake zijn van een voorwaardelijke begunstiging. Kan worden aangegeven of een persoon reeds kwalificeert als UBO op het moment dat nog niet aan de desbetreffende voorwaarde(n) wordt voldaan? En zo ja, hoe in deze gevallen de aard en omvang van het economische belang van deze begunstigde(n) moet worden bepaald?

Een aanvullend aandachtspunt is dat begunstigten van een (discretionaire) trust(achtige) niet altijd op de hoogte zijn van het bestaan van de trust(achtige), en van hun mogelijke toekomstige aanspraak op het trust vermogen. Deze onbekendheid bij begunstigten is in sommige gevallen expliciet gewenst en overeengekomen door de inbrenger. Tegelijkertijd regelt artikel 16 lid 1 van het consultatievoorstel dat de beheerder, na voltooiing van een UBO-registratie, de uiteindelijk belanghebbenden van de betreffende trust in kennis van die registratie stelt. Hoe dient een beheerder hiermee om te gaan?

7. Aandelen gehouden door een trust

De Eerste Kamer heeft bij de behandeling van het wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten de vraag gesteld wie de UBO van een vennootschap is als de aandelen van deze vennootschap worden gehouden door een trust.⁶ De UBO's van de trust hoeven immers niet de UBO's van de vennootschap te zijn waarvan de trust aandelen houdt (bijvoorbeeld als de trust vier of meer begunstigten met gelijke rechten heeft). De minister antwoordde daarop dat, als een trust aan een structuur van rechtspersonen wordt toegevoegd, daar 'doorheen moet worden gekeken'.⁷ De minister gaf echter niet aan hoe dat 'doorkijken' in de praktijk moet uitwerken, zodat onduidelijk blijft wie met het doorkijken concreet als UBO valt aan te wijzen. Zo vereist het wetsvoorstel de opgave van de groep van begunstigten terwijl het onduidelijk is of leden van de groep ook als UBO voor de vennootschap kwalificeren. Daarbij is tevens een vraag of het uitmaakt of sprake is van een fixed trust of een discretionaire trust. De Orde zou het zeer waarderen als deze vraag kan worden beantwoord voor de praktijk.

Nu een FGR in het consultatievoorstel als soortgelijke juridische constructie wordt gelijkgesteld met een trust, is evenmin duidelijk wie als UBO moet worden geregistreerd als een FGR de aandelen houdt. Hoewel dit in feite betrekking heeft op het wetsvoorstel

⁶ Vanuit juridisch perspectief worden de aandelen gehouden door de trustee ten behoeve van de begunstigten.

⁷ Memorie van Antwoord, EK 2019/20, 35 179, C, blz. 13.

Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten, is het voor de praktijk een belangrijk aspect. De Orde suggereert om dit aan de hand van concrete voorbeelden te verduidelijken. Dat kan uiteraard zijn beslag krijgen in het voorlichtingsmateriaal van de Kamer van Koophandel.

Met oog op het onderhavige consultatievoorstel is voorts van belang of er in dit verband een vorm van interactie is tussen de beide typen UBO-registraties. Stel dat 100 procent van de aandelen in een bv worden gehouden door een FGR, kan dan de registratie in het UBO-register voor trust(achtigen) relevant zijn voor de UBO-registratie voor vennootschappen? En zo ja, in welke gevallen zou zich dat voordoen?

8. Registratieplicht voor trustee wanneer een participatie van de trust een onroerende zaak verwerft

Stel dat een trust(achtige) die niet door Nederlands recht wordt beheerst die niet in een andere EU-lidstaat in een UBO-register is geregistreerd en waarvan de trustee buiten de EU woonachtig is, 100 procent van de aandelen in een bv houdt en deze bv verwerft een onroerende zaak in Nederland. Is in dat geval de trustee verplicht om haar UBO('s) in Nederland te registreren? Valt deze situatie ook onder artikel 3 lid 1 onderdeel b van het consultatievoorstel?

9. Uniek kenmerk

Op grond van artikel 14 van het consultatievoorstel wordt aan de trust(achtige) bij voltooiing van de registratie een uniek kenmerk toegekend. Dit kenmerk dient op basis van artikel 11 lid 4 van het consultatievoorstel te worden vermeld in alle schriftelijke uitingen die namens de trust worden gedaan. In de concept-MvT wordt toegelicht dat dit kenmerk door de trustee moet worden vermeld op alle brieven, facturen en andere schriftelijke uitingen die door de trustee namens de trust worden gedaan. Het voorgaande impliceert dat bijvoorbeeld een door Amerikaans recht beheerste trust, waarvan de trustee in de Verenigde Staten is gevestigd en waarvan alle begunstigden inwoners van de Verenigde Staten zijn, op al haar schriftelijke uitingen het unieke kenmerk dient te vermelden, indien na inwerkingtreding van de wet eenmalig een transactie heeft plaatsgehad waardoor voor de trust registratieplicht in het Nederlandse UBO-register voor trust(achtigen) is ontstaan.

Kan worden bevestigd dat dit inderdaad het gevolg van artikel 11 lid 4 van het consultatievoorstel kan zijn? Hoe verhoudt deze verplichting tot vermelding van het kenmerk op alle schriftelijke uitingen zich tot lokaalrechtelijke eisen die aan schriftelijke uitingen worden gesteld, bijvoorbeeld wanneer voor een schriftelijke uiting namens de trust een voorgeschreven format geldt?

10. Aanvullende afschermingsgrond

In de concept-MvT is aangegeven dat voor de mogelijkheden tot afscherming van UBO-gegevens zal worden aangesloten bij de gronden die hiervoor zullen gelden ten aanzien van de UBO-registratie voor vennootschappen. Naast afscherming op basis van specifieke handelingsonbekwaamheid, kan alleen succesvol worden verzocht om afscherming van de UBO-gegevens wanneer de UBO op een politiebeschermingslijst staat van de Minister van Justitie en Veiligheid (rijksdomein) of van de hoofdofficiers van justitie (decentraal domein). Voor verzoeken om afscherming van UBO-gegevens op grond van een onevenredig risico voor de betreffende UBO op onder meer ontvoering of fraude, wordt geen afzonderlijke beoordeling ingevoerd. De reden hiervoor is dat wordt aangesloten bij het reeds bestaande regime om bedreigde personen te beschermen.⁸ Dit regime biedt evenwel alleen in zeer uitzonderlijke situaties bescherming. Om op een van de twee politiebeschermingslijsten te komen, moet sprake zijn van een ernstige dreiging en/of risico, hetgeen een relatief zware procedure omvat. Vanuit het Ministerie van BZK is de verwachting geuit dat slechts 250 burgers in Nederland in aanmerking komen voor opname op deze lijsten.⁹ Mede gegeven dat vooralsnog niet adequaat is getoetst of de inbreuk die het UBO-register voor trust(achtigen) maakt op het recht op privacy gerechtvaardigd is en dat het alleen gaat om afscherming van de UBO-gegevens voor derden - bevoegde autoriteiten en dienstverleners met een poortwachtersfunctie houden altijd toegang - verdient het overweging om die procedure specifiek voor deze UBO-registratie te verlichten of daar een aanvullende procedure voor te ontwikkelen.

De inbreuk op het recht op privacy heeft met name bij (vermogende) families grote impact vanwege het niet denkbeeldige risico op fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie, te meer daar onder het UBO-register voor trust(achtigen) geen indicatieve ondergrens aan het eigendomsbelang voor registratie als UBO wordt gesteld. De UBO-registratie voor vennootschappen hanteert in dit geval een ondergrens van meer dan 25 procent. Graag geeft de Orde daarom in overweging om een afschermingsgrond toe te voegen voor de situatie dat de begunstigden van een trust of participanten in een FGR aantoonbaar bestaan uit een specifieke groep familieleden.

⁸ Consultatieverslag Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten, van 9 januari 2020: www.internetconsultatie.nl/ubo/berichten.

⁹ Verslag internetconsultatie Wijziging van het Kadasterbesluit (afscherming persoonsgegevens), van 16 augustus 2018: <https://www.internetconsultatie.nl/kadasterbesluit/berichten>.

11. Tot slot

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten. De Orde heeft geen bezwaar tegen publicatie van deze reactie.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen